

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona.	Rudayánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékire Negyedévre	5			
Egészévre	20			

Bécsi komédia.

— május 31.

Lassan odajutunk, hogy szinte nélkül lesz neveltség nélkül írni az úgynevezett magyar válságról. — Világos immár, hogy a király és tanácsadói komédiát járatnak a nemzettel. Ennek a válságnak gyorsan forgó, de semmi valószínűt nem mutató panorámája immár kacagásra kezd ingerelni bennünket. Kacagunk a komédián, amit velünk játszanak és kacagunk a magunk tehetetlenségén, hogy ezt a játékot összedugott kézzel, isteni türelemmel tudjuk végig nézni hónapok hosszú idején keresztül.

A kacagásnak gunyba takart hangján azonban átcsillamlék a honfiai bánat könnye. Sir bennünk a lélek, amikor eszünkbe jut, hogy tizenhatsz millió magyar alkotmányjogban gyökerező nemzeti óhaját Bécs és a Burg semmibe sem veszi. Mintha nem is a nemzet volna az, amely egyértelműleg a sarkára állt, mintha ez a nemzet meg sem érdemelné, hogy önértékes fellépését azzal a komoly elintézészel megbecsüljük, amit a válság nehéz helyzetében minden körülmények közt megkövetel, annyira léha a komédia, a játék, amelyet velünk üzni most megint jónak látnak.

A komédia legfrissebb jeleneteiből való a Burián fele küldetés. Burián ide jött, hogy a válságnak véget vessen. Az ő küldetése a király bécsi tanácsadójának ötletéből történt, az ő küldetésével tehát maga a király kezdeményezte a tárgyalások újra felvételét. Nemi halvány reménnyel fogadtuk Buriánt, mert hiszen nyilvánvalónak látszott, hogy engedményekkel jön. Olyan engedményekkel, amelyek a jogos nemzeti törekvéseknek felelnek meg és ezen a réven megfeneklett válságot átülötra viszik. Mert hát másképp mit keresne köztünk Burián ur?

Csalódtunk. Burián nem hozott semmit, illetve a kevésnél is kevesebbet. Most már előttünk a kérdés: mit akart tehát Burián Budapesten? Minek tárgyalt a szövetségben lévő ellenzék vezérférfjaival? Erre is meg van a válasz.

Ami kedves bécsi barátaink abban a gyermekes hitben voltak, hogy a szövetséges ellenzék részletes programja

a kormányalakítási kísérletek során kidolgozásra kerül, ez a művelet pedig lehetetlen, hogy különböző érdekösszeütközésekből a szövetséges pártárgyalatokat széjjel ne ugrassza. Ez a cél volt a bécsi ármány magva. Ezért járt Burián Budapesten.

Tudjuk, hogy a taktika nem sikerült. Burián összepakolt és sietett vissza Bécsbe. Mi pedig egy komédiával és egy csalódással ismét gazdagabbak lettünk. Ráadásul pedig megerősödött bennünk annak hite, hogy a Burián-féle küldetés csak súlyosabbá tette a helyzetet. A király és a nemzet szembe került egymással, a tulfeszített hurnak vagy egyik, vagy a másik kézben szakadnia kell.

Egy percre aztán elég botorok voltunk azt hinni, hogy Andrassy Gyula gróf újabb kihallgatása eredményes lesz. Hát megcsalódtunk ebben is, mint mindenben. De hát ez a csalódás természetes folyamánya volt a fekete bécsi kéz gyors intrikájának. Hiába bizakodtunk a királyi meghívó hallatára, hiába derült fel a borus láthatáron a pillanatnyi szívárvány: elmosta azt rögtön a kiábrándulás keserősége.

És most szövődik tovább a komédia, készülnek a görögtüzes nagy új jelenetek. A mai lapok csak úgy hemzsegnek a kibontakozás jóslataitól. — Homlokterbe nyomulnak a válság doktorai és mindenkoron való tudós aszszonyai: Khuen-Hédervary gróf, a gránicsár és Fejérvary Géza báró, benyálós udvari ember, Khuen döllyfösen kijelenti, hogy ő „Magyarországért kész feláldozni magát” s nehogy „nagyobb legyen az ellentét a dinasztia és a nemzet közt”, hajlandó az ügyvezető miniszterium élére állani. Fejérvary hasonlóképp atmeneti kormányt alakítana s a mint ma már tudjuk, ő is, meg a gránicsár is kudarcot vallottak. Majd jönnek a honmentők: Keglevich, Hieronymi, Lukács László. Tisza pedig megy. A jövő héten megy végkép, bukott kormányának minden tagjával együtt. Azok közül senkit sem vesz át az ügyvezető miniszterium.

Az a bizonyos ár, aki a hivatalnok-kormány feje lesz, a képviselőház többségétől az állami szükségletek fedezéséhez szükséges eszközöket fogja kérni. És mivel ezt előreláthatólag meg nem

kapja, hát majd rendeletekkel kormányoznak. Hogy ez mire vezet, lehetetlen elképzelni. Annyi azonban kétségtelen, hogy a törvényes rend, a béke s az alkotmány keretein belül való kormány-működés mindaddig helyre nem áll, míg a nemzet jogos követelése nem teljesülnek. És kétségtelen most már, hogy ennyi kudarc, komédia és ármány után nem a nemzet fog engedni. A nemzet nem engedhet, de nem is akar, nem is fog engedni, ha mindjárt eszendőkig kell is még kibőjtölnie a vele üzött komédiát!

Politikai hírek.

Hazafias határozat. B.-Gyuláról jelentik. Békésvármegye mai törvényhatósági közgyűlése Lukács György főispán elnöklésével egyhangulag csatlakozott a hevesi felirathoz. Bikády Antal interpellációjára, hogy t. i. a megyei tisztikar engedelmessé fog-e az esetleg kibocsátandó alkotmányellenes parancsoknak, az alispán, Fábri Sándor nagy tetszés között kijelenté, hogy a megye tisztikara hű marad az alkotmányhoz.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— május 30.

Még ma is Keglevich szerencsétlen halálának hatása alatt áll a folyosó. Ma is arról beszélnek. Szabó István az egyik párbajsegéd felháborodással beszél egyes hírlapi tudósításokról, melyek szerint az összeférhetlenségi bizottság a tragikus eset dacára belefogott volna tegnap Keglevich ügyének tárgyalásába. Günther Antal a bizottság elnöke is siet megcáfolni ezt a valótlanúságot.

A mai napirenden Kossuth Ferenc indítványa szerepel. Felszólalt ellene Rubinek Gyula, mellette Szabó Kálmán és Laehne Hugo.

Az egybehangzó tudósítások alapján jelenthetjük, hogy Szabó Kálmán, Debrecen III. kerülete képviselőjének beszéde általános tetszésben, kiválóan érdeklődésben részesült. Azt hisszük, hogy ez a szűzbeszéd volt szakszerűségével a legkiválóbb az új képviselők eddigi felszólalásainak sorában.

Részletes tudósításunk itt következik:

Justh Gyula elnök háromnegyed 11 órakor nyitja meg ülést.

Pozsgay Miklós felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet minden hozzászólás nélkül hitelesítenek.

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

Elnök beterjeszti az összeférhetlenségi bizottság jelentését, amely szerint Keglevich ellen beszüntette az eljárást. Tekintettel Keglevich temetésére a mai ülén már egy órákor véget ér.

Zlinszky István összeférhetlenségi bejelentést tesz Perczel Dezső ellen azon címen, hogy királyi kegyelemből nyugdíjat élvez.

Az összeférhetlenségi bizottságnak kiadatik.

Következik az

Onálló vámdijszabásról

szóló indítvány tárgyalása.

Rubinek Gyula: A mit tegnap itt Károly gróf, a gazdák vezére elmondott, azt teljes terjedelmében aláírja. Szükségesnek tartja, hogy a magyar mezőgazdaság törvényhozási uton szervezett érdekképviselőt nyerjen. A börtzereformra van szükség. A börtzén a mezőgazdaságnak és iparnak épp oly befolyást kell biztosítani, mint a kereskedelemnek. Erős védvamos mezőgazdasági politika hódít mindenfelé és ez elől mi sem zárkozhatunk el. Nem szabad úgy tennünk, mint a kiegyezés után, a mikor göresösen ragaszkodtunk a szabad kereskedelemhez, mire egyrészt Ausztria felemelte az ipari vámokat, a mi mezőgazdaságunk pedig nem részesült kellő védelemben. A Széll-Körber vámtarifa kedves a gazdátársadalomnak, a mely már így kilátásba helyezett előnyökről nem szívesen mond le. Szól különleges viszonyokról Ausztriával, annak gazdasági viszonyáról. Ha mi azt kapjuk Ausztriától, hogy nyers terményeink vámmentesen mennek be a határon, ez még nem elég nekünk, garancia kell arra, hogy azt a kedvezményt nem adná meg a Balkán — és tengeren túli államoknak. Nem hiszi, hogy Kossuth javaslata alapján lehetne valamit csinálni, mert 1906 márciusig nem tárgyalhatunk már Ausztriával. Kérdés már most, hogy milyen legyen az onálló vámtarifa.

Az onálló vámtarifát meg lehet csinálni Kossuth javaslata alapján. Nagyon helyes, ha a Széll-körber féle vámtarifát vesszük alapul. Kossuth Ferenc indítványát elfogadja (Eljenzés a baloldalon.)

Szabó Kálmán újpárti elfogadja Kossuth indítványát egészben és részletében. Örül annak, hogy Magyarországon is kezd kialakulni már a gazdasági közvélemény. Szóló régen hirdeti, hogy hazánk csak az onálló vámterület alapján boldogulhat. A 67-es kiegyezés egyik legkitünőbb sajátága, hogy az onálló gazdasági berendezkedésre nézve nyíltan és határozottan rendelkezik, nem úgy mint a nyelvkérdés dolgában, melyet bizony kormány vesz körül. De azt tartja, hogy ha bent van a törvényben a ma-

gyar vezényszóhoz való jogunk, akkor meg kell valósítanunk, (Eljenzés balról.) ha nincs benne, úgy követelnünk kell azt, mert egy hadseregnek nem lehet más nyelve, mint a nemzeté. (Elnök helyeslés balon.) Így vagyunk az onálló vámterülettel is, ha hozzá való jogunk nem volna törvénybe fektetve, akkor követelni kellene, mert az létérdeünk. Bizonyítja, hogy az egyoldalú gazdasági berendezkedés, az agrárizmus ápolása nem elég az országnak. Sürgeti, hogy az onálló vámterület felállításával ipari államná alakuljunk át. Ismételtelen kijelenti, hogy elfogadja Kossuth értékes indítványát. (Eljenzés és taps a baloldalon.)

Laehne Hugó: Kossuth Ferenc indítványát elfogadja. Gyanusnak tartja, hogy a miniszterelnök, aki eddig mindig merkantilista vizeken evezett, most egyszerre agrárius lett. Ebben lehetetlen politikai céltatot nem látni. (Ugy van! a baloldalon.) A kereskedelmi miniszter pedig azt mondja, hogy kifogunk az időből vagyis kényszerhelyzetbe akarnak jutni, hogy az onálló vámterületet ismét elodázzák. Pedig hiába minden! A nép elszegényedése, a kivándorlás aránytalan növekedése kényszeritenek bennünket arra, hogy az eddigi rendszeren változtassunk. Az onálló vámterület behozatala melyhez — ezt megengedi — bizonyos átmenet okvetlenül kell, bizonyára egész más állapotokat fog teremteni. Az onálló vámterületet meg kell csinálni, és jól meg kell csinálni, mert akkor lesz iparunk és világhírű mezőgazdaságunk. (Eljenzés balfelől.)

Elnök: Polónyi Géza beszélne most, de ő hosszasan akar beszélni. Egy órákor pedig nem szakíthatjuk félbe. — Tehát függesszük fel most a tanácskozást.

A Ház hozzájárul.

A holnapi napirendre folytatólag Kossuth Ferenc indítványa tüzetik ki.

Ülés vége.

A nagy válság.

— május 31.

A bécsi vasakat ügylátszik nem egyéb, mint egyszerű öntött vas, mely a nemzet acélerős ellenállásán egyre másra török össze. Most megint izzé porrá tört a Fehérvári terv. A darabont kapitány miniszterelnökségét egyszer és mindenkorra elintézték. — Mese volt, talán igaz se volt. Az már igaz, hogy a villamosság korát éljük, a mikor se a mumustól, se a politikai boszorkányoktól nincsen mit tartani. Ezek a bécsi bábok

igen törékenyek. Alig éri őket az igazi magyaros levegő, mint valami mumia, a mely levegőt kapott, összeomlanak. Különb is hullaszagu volt minden nemzetetlen kombináció. Mindez semmi egyebet nem bizonyít, minthogy a katonai pöffeszkedésnek béfellegzett. Egy régi álom, a mely elmúlt, — a mely talán igaz se volt. És talán az se való, hogy Beck és Pittreichok, Héderváryk, Tiszák és darabont kapitányok akarták ezt az országot kormányozni: ezt az országot, hol minden ember szíve egy szent, nemes célért dobog.

Fehérvári darabont kapitány ur is leült a láthatárról. A császár hümbere, a derék és délceg katona, végre beadta a derekát, minekutána a szimat és logika nála is ép úgy mint a többi bécsi lakások orra előtt esődött mondott. A kísérletezései meghiusultak, ügyvezető darabont társakat nem kapott a kabinet részére. Mint a jelentések mondják, a darabont kapitány szerfölött mérges a magyarokra, a kik ily módon visszaélnék a császár türelmével. Hát az igaz, hogy visszaélnék a császáréval, de a magyar királytól törvényben gyökerező jogaik érvényesítését kérik.

Különb nagyszerű az, hogy Fehérvári mért lépett mégis vissza, tekintettel arra, hogy mindenáron honmentő akart lenni. A darabont kapitány esztendők óta gyomor-bajos. Állítólag a nehéz ellenzéki beszédek-től kapta a bajt még honvédelmi miniszterkorában. Herezl tanár kezelte éveken óta. Bajának súlyos voltát emelni szokta az a körülmény ha mérgeződik. Már pedig ott a hol az akaratok meg megtöredeznek, van mit mérgeződni. Ha tehát a darabont kapitány kormányelnök lett volna, nap nap után megszenvedett volna az epéje és ezért Herezl dr. tanár a kitünő házi orvos lebeszélte a darabont kapitányt a kormányalakításról. — Természetesen a tudós tanár kísérlete Fehérvárynál meddő maradt, mert egy napon azt vágta a szemébe:

— De kérem első a császár, aztán a gyomor.

— Boesánat kegyelmes uram — az ön gyomra az első és azután következik minden egyéb.

Dalok.

I.

A szerelem a pillanat virága,
Ha kinyílik tépd le gyorsan.
Almodd a szép álmot végig,
Üdvözülten szállj az égig,
Mielőtt a kakas szava harsan!

Árkon, bokron meggondolás nélkül
Fusson, a ki lepkét kerget!
Ha rózsád le nem szakasztod,
Pillangódat elszalasztod:
Nem érdemled a virágos berket.

II.

A mig a nap tüzet szór rád
Árnyékban ne járj.
Addig tépd a nyíló rózsát
A mig tart a nyár.

Mig szeretni tudsz, az élet
Csupa dal, virág,
De ha a szíved kiégett
Üres a világ.

Rudnyánszky Gyula.

András ur Bécsben.

— Mondsza, édes, ecsém, mulatozol-e e tájékon!

— Olyan szívesen, felelte Bálint, hogy a koporsóban is jobban esne a fekvés, mint az udvarkodás!

— Akkor úgy elmenünk hamar időnimmel, hogy még a sarkantyunk csöngölögös rezének a nótája se marad meg utánunk! Majd leszakajtod valami egri asszony nép pártját! Nem köll néked szölke, német dámákra pazallni a cuppanóidat. Mindjárt lóra is kaphatunk s aztan ágyé bécsi koszt, minöl módi, pojácás bujbele...

Rögvest meg is akart indulni. Ha valamit elhatározott, menten meg is cselekedte. Karanfogta az ifjut s aztan feszelő — libbenő léptekkel kifelé igyekezett a téli kertből. De nem jutott el a kapufélfáig sem, a mikor ugyszólván eléje gurigázott egy kövérbélű, temérdek asszonyság. András ur menten megismerte s megköszöntötte.

— Adjon Isten szerencsés jó napot, Kata néném! Mikor ült fel a seprűre Egerben?

Az asszonyság nagyon megharagudott a kiszólásra.

— Hallja kend, én velem ne tréfáljon kend, mert azt mondom kendnek, hogy egri

asszony vagyok, együtt vagdalkoztam Dobó Katával, tudja kend!

— Hejh, a nyelvét csak elhozta magával, kötekedett András ur, aki Kata asszonynyal mindig összekoccent, mihelyst meglátta

— De a teuyeremet is elhoztam ám, harciaskodott az asszonyság. Ugy beszéljen velem kend, hogy négy uram volt, de a nadrágot mindég én viseltem a háznál! Ugyám, kend!

— Szépen rekkommendálja be magát, nénemasszony, szólt Bálint, a ki szintén nem tudta volna elviselni, hogy ne csipjen egyet rajta.

— Dejszen berekkommendálok az urfi ábrázatját. Ma sokat lefetyel!

— Tartogassa a harci kedvét Eger legközelebbi ostromáig...

— Ha csak addig kéne tartogatnom, akkor már ne is tartsam a harci kedvemet! Rajtunk ütött a török! Azért jöttem, hogy segedelmet adjanak az udvarná. A ki nadrágos ember van Egerben, mind a falakat védi! Kendtek is jobban tennék, ha nem asszonyokkal, hanem a törökkel attakérogának!

— Hászen szóltam én valamit? Csak szerencsés jó napot kívántam, mondá mosolyogva, jó képpel Egerbe igyekszünk. De

Herezl tanár mindezek dacára nem beszélhette le Fejérváryt a tervéről. — Végre aztán a családdal közölte ezen orvosi észleleteit. A család természetesen hajlott Herezl szavaira és közölte a felséggel, hogy hű emberének szolgálataitól ezuttal tekintsen el. És a jó király, tekintve, hogy a drabantkapitány amugy sem tehetett volna „hű szolgálatakat” készséggel tekintett el a személyétől.

Ujabb hírek szerint Fejérváry Cziráky Béla grófnak adta át munkáját. Cziráky folytatja a kormányalakítási kísérleteket.

Hogy milyen eredménnyel, az előre látható, ugyanis a szabadelvű párt csak olyan kormányt hajlandó támogatni, amely alkotmányos és a törvényekben előírt formák szerint alakul meg. Egyébként úgy értesülünk, hogy a szabadelvűpárt már a közelnapokban értekezletet tart, melyen egy pártközi konferencia eszméje fog szőnyegre kerülni.

A belügyminiszteriumból kiszivárgó hírek szerint június hó huszadikáig ismét megmarad Tisza, legalább ilyen rendelkezéseket tett. Addig próbálják, hátha mégis lehetne a koalíción valami éket verni s a szabadelvűpártnak megszerezni az aktivitást. Ez azonban bajosan fog bekövetkezni. — Késő éjjel jelenti tudósítónk, hogy Fejérváry kudarcra folytán Szécheny Miklós vatikáni nagykövet került előtérbe. A szent ember azonban nem igen mutat hajlandóságot, és kedvet még csak puhatolódásra sem.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— május 31.

Utálatos, a hogy a gróf Keglevich István szörnyű végét a Tisza-féle sajtó kezeli. Áldozatnak akarják feltüntetni, akik azt követelték tőle, hogy magát érettek feláldozza. Az ellenzékét vádolják megfélemlítő magatartásával, a kik sort ülnek az ország legősmertebb *krakéléreivel*. Ők, akik egy ízben szervezkedtek arra s előre bejelentették, hogy az ellenzékét karddal, pisztollyal szedik ráncba.

Előbb siessünk a királyfi elé, hogy mellénk adjon egynémely katonákat. Addig pedig férjünk meg békességgel, Kata néző, nehogy jassa a cudar német, hogy egymást marja a magyar . . . Oltse karját szépecskén a katoromba!

Kata felsőhajtott.

— Ha kend ilyen lett volna hozzám Egerben, már régen a felesége lettem volna. Ezt már meg nem állhatta András ur szó nélkül . . .

— Jaj! Erről ne diskuráljunk, mert rögvest áspiskigyó ült a nyelvemre . . .

Szóltanul haladtak aztán egymás mellett. András urnak szabad bejárása volt Ernő főherceghez, a ki a Prágában időző Rudolf király helyett az ország gyepőjét vitte s ezért csakhamar a királyfi előtt állottak. Rudolf király szenvedélyes csillagvizsgáló volt s többet törődött az égi tünteményekkel, mint az ország ügyeivel.

András ur rövidesen elmondta, hogy mi járatban van. Eger alatt török táborozik, a magyar végvár elesik, ha sietős segítség nem érkezik. Ernő főherceget hidegen hagyta az öreg hazafi szavai.

— Nem adhatok katonát, jó magyarok, szólt. Más nemzetbeli királyok jönnek hozzánk látogatónak s azok illő fogadására kell a Bécsben időző sereg!

Keglevich agg voltát, 65 évét emlegetik, holott olyan szerepeket szántak neki, a melyre élte delét élő ember sem vállalkozhatik nagy töprengés nélkül. A Gajári (a párbajhős Gajári!) lapja írja róla azt a szörnyű léhaságot: „Halálával is liberális volt, a ki egész életében a szabadelvűséget szolgálta. Az ellenfelét mentette meg, amikor meghalt . . .” Az ellenfelét mentette meg, a kinek a nyakát akarta keresztül döfni! Ah uraim, beszéljünk igazat legalább a holt-tetem jelenlétében, nehogy megszeresse ellenségeit és megutálja azokat, akik őt állították a testök elé, mikor a halálhozó golyók röpködtek!

A végzet rettenetesen jelentkezik mindeneknél, akiknek részök volt a szerencsétlen november 18-ikában. — Gróf Keglevich István nem egyedül vértett ezek közül. Más, a szerencsétlen nap eseményében előkelő szerepet játszott nagy urnak is van oka a szomorkodásra, a megbánásra. Derék, okosfia volt — papnövédebe adta. — November 18. óta sem hallott, vagy olvasott egyebet, mint atyjának szörnyű hibáztatását és elítélését. Addig bánkódott, addig töprengett, míg végre elvesztette lelke egyensúlyát és . . . megtévelyodott. A tévelyedésében helyezték el. Mert a nemzet visszaüt, a végzet pedig a fiakban torolja meg az apák bűneit. Jó lesz e fölött eltűnődnünk.

Nem értjük az osztrákok magatartását. Az önértet teljes hiánya rejlik abban, hogy ők nem támogatják Magyarországot éppen a katonai követelések terén. Hiszen ha a magyar király nem állíthatja többé az önálló magyar hadseregről, hogy az „az én hadseregem”, az osztrák hadsereg sem lesz többé „meine Armee!” Vagy az ő szolgálai személyök nem elég erős annak elviselésére, hogy a haditéren is szabad nemzetként érvényesüljenek? Ugy látszik, a rabszolga csak rabszolga marad s nem is veszi szívesen, ha szabad embernek vélik! E tekintetben tehát a felszabadított négerök is előtte járnak az osztráknak.

— De mán megkövetem, felséges királyom fia, a haza ügye elébbre való . . .
— Nem lehet . . . nem lehet, hangzott a kurtára szabott; de sokat mondó felelet.

Erre aztán kitört András ur a szívéből minden keserűség.

Nem!?! kiáltott fel. A magyarság ontsa hiába vérének csak azért, hogy a bécsi udvarnak legyen puccra, parádéra? A király Prágában csillagokat vizsgál, az égbe kandikál s legszebb váraink romba dőlnek a muszurmány golyóbiásaitól! Nem addig van az! Ha adó kell, legyen érte katona!

A herceg sarkon fordult és faképnél hagyta Andrásékat.

A jó magyarok busan tekintettek egymásra. Nem hitték volna, hogy így bánjanak velük. Lehorgasztott fővel hagyták el az udvart, lóra kaptak. Kata asszonyt kocsiába ültettek s néhány szál vitézükkel megindultak Eger felé.

Mire Eger alá értek, már török zászló lengett a várfokon . . . S hogy így történt a história, azt a krónikás szomorú valósággal bizonyítja.

Nagy Béla.

Ha a bab mellé komlót csavarnak a karóra, az egyik tüstént jobbra, a másik pedig balra kanyarodik.

Nem esünk kétségbe természettudománvi ösmereteink hiánya miatt, ha az az ellenszenv nem is a bab, hanem a borsó, vagy más növényeknek a tulajdonsága.

Mert az a földolog, hogy az Ausztriával ugyanegy karóra kárhoztatott Magyarország sem lehet alább való valami akár a babnál, akár a borsónál.

Csavarodjék mindakét nemzet akár jobbra, akár balra — csak hogy nemzeti szellemének az irányzása szerint!

NAPI HIREK.

Debreceni percc.

— május 31.

Nem jó a tüzzel tréfálni. Legkevésbé az öreg bakák bennmarasztásával. A debreceni katonák is beszélgetnek már a magyar vezényszórol. Magunk hallottuk.

— Furesa biz az, mondá egy nyalka gyerek, hogy engem marhának és számárnak nevez a hadnagy ur, a miért — oskolázatlan ember létemre rosszul ejtem ki a német szavakat! Ő pedig a nagy tudománya mellett sem tudja magát velünk megértetni!

Fején találta a szöveget ez a fiu! De még a barátja is, a ki a következő megjegyzést tette:

— Valjon a japániakat is német szóval kommandérozák a muszka ellen?

Az egyik vendéglő asztaltársaságának megvan a maga rimelője. Nem is mond rossz dolgokat. A budapesti élelapokban sokkal gyatrább „éceket” lehet olvasni az ő kinrimelénél.

Próbára akarták tenni e napokban. A pincérlány rosszul mérte a sört. Hogy szidná össze rimekben a poéta ur? Az pedig mindjárt készen volt a verssel, a mely hangzott ilyenentépen:

Sörünket ez a Itébe hordja,
Kár, hogy egy kis-é hebeburgya!

A pincérhez fordulva:

„Jobban érted, Janim édes,
Ma te légy a Gánymédes!”

— E már mégis szörnyűség! riasztanak a dalnokra. Hát arra milyen kádenciát vágnál ki, ha a rossz rimeidért kipöndörítenénk az ajtón?

A poéta erre is készen állott, zengvén ilyen módon:

„Isten hozzád falak, lak,
Én már többet nem laklak!”

— Kérem a „Budapesti Hirlap”-ot! mondjuk a trafikban.

— Az már elfogyott — felel az elárásító nagy lelki nyugalommal — hanem itt van az „Az Újság”-újság!

Imé, némelyek még ma sem jutottak el annak tudatáig, hogy az újságot az irányáért választjuk! Szépen megköszönök pedig, ha a mi szalonát kérünk és adnak helyette a cseszt!

— **Ülések a városházán.** A pénteki közgyűlés tárgyait előkészítendő szorgalmasan dolgoznak a városházán. Nap nap után tartanak ülést az egyes szakbizottságok és megvitatják az egyes városi ügyeket. Tegnap délután a jog és pénzügyi bizottság ülésezett és befejezte a zárószámadás felülvizsgálását. Ugyancsak tegnap tartott ülést a gazdasági bizottság is, a mely néhány fontos ügyet látott el határozati javaslattal.

— **Halálozás.** Mély fájdalomtól megtört szívvél tudatjuk, felejthetetlen jó férj, gondos édesapa, szerető fiu, szerető és hű testvér, sógor, nagybácsi és jó rokon néhai polgár új. Bányai István Debrecen

szabad kir. város bizottsági tagjának, az ev. ref. egyház presbyterének, a debreceni gazdasági egyesület alelnökének folyó hó 28-án este 9 órakor, életének 51 ik, boldog házasságának 28-ik évében, Budapesten 3 heti súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei hazaszállítván s folyó hó 31-én, szerdán d. u. 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint Hatvan-utca 27-ik számú házunktól a Nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztesség tételre rokonnainkat, ismerőseinket, az elhunytak jó barátait szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1905. május 30-án. Béke poraira! — Bánatos özvegye polgár ifj. Bányai Istvánné szül. Harsányi Erzsébet; Gyermekai: István, nejevel Hering Gizellával s gyermekével Gizikével; Ilonka, férjével Neudert Richárdal es. és kir. főhadnagyal. Erzsike. Édesapja: Id. polgár Bányai István nejevel. Anyósa: özv. Harsányi Jánosné. Számos testvére gyermekeikkel s az egész rokonság. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— **Korszerű hirdetés.** Budapest egyik 2 filléres lapjának legújabb számában a következő rendkívül korszerű hirdetést olvassuk:

„Miniszteri butorok szállításában jártas butorszállítók adják be címeiket „Koalíció” címen a kiadóhivatalba.”

Csak azt szeretnők tudni, miért kell különösebb jártasság a miniszteri butorok szállításához, mint a mikor más emberfia költözik? A *Koalíció* jeligéből kölömben azt következtetjük, hogy a miniszter urak kiköltöztetését a vállalkozó meglehetősen gyorsan szeretné végrehajtani.

— **Keglevich haláláról.** Budapestről jelentik: Keglevich István holttestét déli fél 12 órakor szállították el a törvényszéki orvostani intézetből. Amikor a halottat a koporsóba tették. Akkor hozták a Nemzeti Színház tagjainak díszes, nagy koszoruját, amelynek széles fekete szalagján a következő felírás olvasható: A Nemzeti Színház tagjai — gróf Keglevich Istvánnak. Ez az egyetlen koszorú díszítette a koporsót az orvostani intézetből való elszállításakor. — Itt jegyezzük meg még meg, hogy a boncolás során azt is konstatálták, hogy a kard a lapocka csontot is átszurta.

— **Közgyűlés.** A debreceni pénzügyi tisztviselők egyesülete tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen a múlt esztendő zárszámadásait elfogadták és jegyzőkönyvközlés mellett a felmentvényt Vetéssy Béla gazdának és Szücs János pénztárnoknak megadták. Ezután megajánlották a tisztújítást. Az egyesület elnöke Fauszt Elek kir. tanácsos, pénzügyigazgató lett, tiszteletbeli alelnök Dalmi Károly. Tisztviselők: Oláh Károly alelnök, Huttflész Kázmér alelnök, Nagy József p. ü. titkár, főjegyző, Rásó István aljegyző, Szücs János pénztárnok, Vetéssy Béla gazda, Solcz Lajos gazda helyettes, Dr. Magoss György ügyész, Komlóssy Miklós számvizsgáló, p. ü. számellenőr. Választmányi tagok: Bartha Ferenc, Molnár Mihály, Székely Ferenc, Deogázó László. Magyarossy Ferenc, Lenchés István, Orosz Lajos, Balás Odón, Sepsy Kálmán, Fényes Gyula, Tamássy Béla, Sepsy Dezső, Csath Zsigmond, Dávidházy Sándor, Simonffy István, Dr. Sz. Nagy Kálmán, Oláh Imre, Fodor József, Orosz Sándor, Géresi Kálmán, Dr. Borbély Imre, Dalmy Kálmán, Kecskés p. ü. tisztviselő, Kun Mihály. Választmányi póttagok: Puskás Károly, Darvay Rezső, Horváth József, Gedcon Béla, Gácsér József, Nerhait Kristóf.

— **Derék fiu.** Bizony elbucsúztattuk az élettől Molnár Albert VIII. osztálybeli tanulót, amért föbe kölintotta a tornaverseny öt kilós labdája. Agyrázkódást kapott, bele is halt, vége egy erőteljes, reményt keltő magyar fiunak. Hittek halálosbetegségében a budapesti orvosok is, meg is táviratozták szüleinek a megdöbbentő gyászhirot. Felutaztak a legszomorúbb temetésre a fiu keresztatyja, Török Ferenc főiskolai tanár kíséretében. Szerencse azonban, hogy nem bánatra, hanem öröme érkeztek. Mert a tősgyökeres debreceni fiukat nem fűzfából faragták ám. Albert deák szerencsésen, a maga lábán érkezett haza Debrecenbe. Mikor a kegyetlen ütés érte, elalélt, be is vitték a Szent Rókus kórházba. Az orvosok először menthetetlennek találták; mikor magához tért, azt tanácsolták neki, hogy maradjon néhány hétig a kórházban. Eszéágában sem volt. Kocsiba ült, visszavitette magát a tornaverseny színhelyére. A mint meglátta a debreceni csapatot, menten kiugrott a kocsiból és a tornázók sorába állt. A baleset előtt egy, azután még három kitüntetést szerzett. Ez aztán a gyerek! Kétszeresen hisszük, hogy rajta is beteljesül az a régi mondás, hogy a kinek halála hírét költik, az hosszú életű lesz e földön. Ugy is legyen! — Itt említjük meg, hogy a debreceni fiuk nagyon kitettek magáért. Második helyen állanak a győztesek között. Az ev. ref. kollégium ifjai 23 ezüst, 1 bronz érmet nyertek és egy diszoklevelet. Szép eredményt értek el a főreáliskola és a kath. főgimnázium ifjai is. Egy szóval örömmel kívánunk szerencsét a tornaünnepélyekhez, kivált ha azokat jövőre nem közvetlenül a vizsgák előtt, tehát a legfontosabb szorgalmi időszakban rendezik. Így is reméljük, hogy a kik testi erejükről oly szép bizonyosságot adtak, pótolják azt is, amit a verseny miatt a szellemi torna mezején mulasztottak!

— **A Svetits intézetből.** A mi aszszonyunkról nevezett szegény iskolanővérek vezetése alatt álló debreceni Svetits-intézetben e hó 1-én, áldozóesütrtökön az összes osztályok növendékeinek nyilvános ének és zene vizsgálata két csoportba tartatik meg. A változatos műsor ének, zenei és szavalo számokból van összeállítva.

— **Az öngyilkos honvéd hadnagy.** A tragikus véget ért Kovács Jenő honvéd hadnagyot ma délután fél 3 órakor temetik a honvéd katonai csapatkórházból. Hozzátartozói még tegnap megérkeztek. A temetésre mely teljes katonai díszszel és pompával megy végbe, kivonul egy díszszázad.

— **Hangverseny.** A Debreceni Zenede felső osztályu növendékei haladásának bemutatása végett június hó 4-én, vasárnap magyar zeneszerzők műveiből összeállított műsorral Hangversenyt rendez.

A műsor a következő: 1. Jámor Jenő. 45. mű. 1., 4., sz. Régi magyar dalok és táncok. Zongorán 4 kézzel. Előadja: Konrad Irén (Zongora tanszak középtf. VI. o.) és Kiss Jolán (IV. o.) Tanár: Füredi Samoné. 2. Lányi Ernő. 89. mű. Romance hongroise. Előadja: Nagel Zoltán (Hegedű tanszak középtf. V. o.) Tanár: Füredi József. 3. Gaál Ferenc. 104. mű. Magyar rhapsodia. Előadja: Simonffy Lóna (Zongora tanszak közép tf. VI. o.) Tanár: W. Domanický M. 4. B. Eötös József. Vár és kunyhó. Szavalja: Rózsa Ilona (Szavaltati tanfolyam.) Tanár: Balogh Zsigmondné. 5. Kéler Béla. 134. mű. 1. sz. Alföldi bucsuhangok. Előadja: Csanak Mariska (Hegedű tanszak középtf. V. o.) Tanár: Füredi József. 6. Bloch József. 7. mű. 5. sz. Könyörgés. Andante con moto. Előadja Pat-

termann Ida (Gordonka tanszak IV. o.) Tanár: Füredi Samu. 7. Kirchner Elek. Vonós négyes. H. moll. Adagio ma non troppo. Előadja: Fábian Margit (hegedű), Csanak Mariska (hegedű), Podolsky Margit (mély hegedű) és Patterman Ida (gordonka.) Tanár: Füredi József. 8. Major J. Gyula 8. mű. Capriccio. Előadja: Darvas Alice (Zongora tanszak középtf. VI. o.) Tanár: Brück Gyula. 9. Hubai Jenő. Pjevna nota. Előadja: Fábian Margit (Hegedű tansz. kiművelési tf. I. o.) Tanár: Füredi József. 10. Jámor Jenő. 24. mű. Zongora hármas. Előadja: Domanický Etelka (zongora), Fábian Margit (hegedű) és Hajdu István (gordonka.) Tanár: Füredi József. 11. Liszt Ferenc. II. Magyar rhapsodia. Két zongorán 4 kézzel. Előadja: Bella Gizella (Zongora tanszak kiművelési tanf. II. o.) és Eggenmann Margit (Zong. tsz. közép tf. VI.) Tanár: W. Domanický M.

— **Értesítés.** Szabó Lajost az egyesületünkön elfoglalt pénzbeszedői állása alól a mai napon felmentettük s helyette Zolnai Sándort alkalmaztuk, kit is a szükséges irásbeli meghatalmazással elláttunk. E közleményre ez uton van szerencsénk az egyesület igen tisztelt tagjai figyelmét felhívni. Debrecen, 1905. május 30. A debreceni tisztviselők önszegélyző egyesülete, mint szövetkezet igazgatósága.

— **Tornaünnep.** A debreceni Svetits-intézet polgári iskolai és tanítónőképző-intézeti növendékei e hó 2-án, pénteken d. u. 5 órakor nyilvános tornaünnepélyt rendeznek. Sorrendje a következő:

I-ső polgári osztály. Tanítónő: Mária Konráda iskolanővér. Fordulatok, kar-, váll- és törzsgyakorlatok. II-ik polgári osztály. Tanító: Mária Adéla iskolanővér. Rendgyakorlatok. Összetett kar- és lábgyakorlatok. Labdajáték. III-ik polgári osztály. Tanítónő: Mária Aróna iskolanővér. Összetett kar- és törzsgyakorlatok botokkal. Labdajáték. Tanítónőképzői tanfolyamok: Tanítónő: Eiler Erzsike kisasszony. I. tanfolyam. Összetett gyakorlatok súlyzókkal: kötélugrás. Szabadgyakorlatok nemzeti színű lohogókkal. II. tanfolyam. Összetett gyakorlatok botokkal. III. tanfolyam. Csukló- és kargyakorlatok buzogányokkal és szabadgyakorlatok csörgőkkel. Rendgyakorlatok. IV. tanfolyam. Összetett gyakorlatok kettős buzogányokkal.

— **Tiszavideki Mezőgazdák Szövetkezte.** Debrecen előkelő gazda körei által tervbe vett fenti szövetkezet alakulása iránt élénk érdeklődés mutatkozik, az üzletrészek jegyzése nem várt arányokban megtörtént, úgy hogy a napokban már alakuló gyűlést tartanak. Június hó 3-án délután 4 órakor az alapítók előértekezletre gyűlnek össze s ekkor állapítják meg az alapszabály tervezetet s állapotnak meg az igazgatóság tagjaiban is. Az intézőség felkéri mindazokat kiknél aláírási iver vannak, hogy ezen iverket legkésőbb június hó 3-áig a debreceni hitelbank részvénytársasághoz beküldeni sziveskedjenek. A már eddig is megnyilatkozott érdeklődésből következtetve meg vagyunk győződve, hogy városunk és a közeli vidék gazdaközönsége egészséges alapokon nyugvó közhasznú intézményt valósít meg a szövetkezet létesítésével.

— **Öngyilkos gazdálkodó.** Jobbmódu debreceni gazdálkodó dobta el magát tegnap az életet. Kovács István Kar utca 36 szám alatti lakost tegnap reggel felakasztva találták Bánkon levő tanyáján. Kovács István özvegy ember volt. Ezelőtt néhány évvel halt el a felesége. A szerencsétlen ember azóta buskomor lett. Egyedül élt egy elmezavarodott fiával. Vasárnap reggel kiment a tanyájára s azóta ott dolgozgatott. Kedden éjjel korán felkelt és mialatt a tanyán levő cselédei még valamennyien aludtak elkövette végzetes tettét. Reggel gyanut-

kellett ugyan, hogy a gazda nem mutatkozott, de azért senki sem gondolta Kovács rossz végét. Megnyugodtak abban, hogy majd előkerül valahonnan. Később az egyik család benézett a pajtába és elrémülve látta, hogy gazdája felakasztotta magát. Rögtön levágták, de már akkorra meg volt merevedve, — halott volt. Az esetről még a reggeli órákban nyomban értesítették a csendőrséget, mely miután a helyszíni vizsgálatot megejtette, a holttestet kiszállították a kózkórházba.

— **Talált tárgyak.** A rendőrkapitányság közli velünk a következőket: Találtatott egy ezüst óra lánc, és egy levél tárcsa, igazolt tulajdonosa átveheti a II-ik ker. rkapitányságnál. — Találtatott egy Sz. S. csendőr F. S. Sz. J. névaláírásokkal ellátott értékelt váltó, igazolt tulajdonosa átveheti a II-ik ker. rkapitányságnál.

— **Esküvő.** Dr. Serly Sándor debreceni származású fővárosi ügyvéd e hó 27-én szombaton tartotta menyegzőjét Vuk Gyula nagygyáros és tőzsde tanácsos kedves leányával Marcsával.

— **A kutya miatt.** Kissé komikus, de majdnem tragikus kimenetelű eset történt tegnap d. e. a vágóhidhoz közel eső Bihari telepen. Varga Józsefné ottani lakosnak volt egy igen jónevelésű, meggyerő külsejű kutyája, melyet végtelen szeretettel vitt körül. Sokan irigyelték tőle a mindezen jó tulajdonsággal bíró állatot, de nem volt annyi pénz, amennyiért megvált volna tőle. A sors kegyetlenségéből azonban Varga Józsefnének is kijutott. — A fia ugyanis, akit nem rajongott annyira a kutyáért, tegnap zsinagregre futta, elvitte Major András szomszéd tanyai lakoshoz és eladta neki 10 krajcárért. A nebuló aztán haza ment és ujjongva mutogatta az anyjának a fényes 20 fillérest, melyet a kutyáért kapott. A kutyakedvelő aszszony persze nagyon meglepett a gyermekre, majd hogy sirva nem fakadt, mikor megtudta, hogy kedvenc állatját elvesztette, azonban nem adta fel a reményt, hogy azt, újra visszaszerezheti. Nyomban felkerekedett és elment a kutya új gazdájához, akit kért, hogy adja vissza neki a megvásárolt családtagot. Miután azonban az illető, már mint Major András erre nem mutatkozott hajlandónak nyelvelni kezdett, aminek a vége az lett, hogy a felboszantott ember megverte. Hanem Vargánéknak ez nem használt, még erőszakosabban lépett fel és annyira dühbe hozta Major András, hogy az előkapta pisztolyát és rálőtt. A lövés azonban szerencsére nem talált és így a kutya bajon egyéb veszedelem nem érte Vargánét, aki végül a delogba a csendőrség beleavatkozását kérte.

— **Öngyilkosság a Nagyerdőn.** Valaha jobb napokat látott Molnár Ferenc csizmadia mester. Utóbb azonban nagyon nyomorúságos idők köszöntöttek rá. A mesterségével már régen felhagyott és az utóbbi években a Dóczy leánynevelő intézetnél volt mint hivatalosalkalmazva, hanem onnét valami végett elbocsájtották. — Azóta nem volt foglalkozása és bizony családjával együtt sokat nélkülözött. Alkalmassint a nyomor érlelte meg benne a halál gondolatát. Tegnap délelőtt elment hazulról és azóta nem is tért vissza családjához. A késő éjjeli órákban megtalálták a szerencsétlen embert a Nagyerdőn holtan egy fára felakasztva. A rendőrség azonnal értesítve lett az esetről és a beszállította a holttestet a közelben levő kózkórházba. A szomorú véget ért csizmadia mestert felesége és két gyermeke siratja.

— **Meglopta a gazdáját.** Guró Lőrinc Varga utca 35 szám alatti lakos kutfuró mesternél volt alkalmazva, mint segéd Schmidt János lakatos, aki ellen tegnap gazdája feljelentés: tett a rendőrségen, hogy

110 korona pénzét ellopta. Valami felett vilták a műhelyben, miközben a kutfuró mester a pénzt ott letette. A szóváltás után pedig kiment onnan és a pénzről megfeledkezett, csak mikor később eszébe jutott kezdte keresni, a felesége figyelmeztette, hogy a műhelyben hagyta. Nyomban utána is nézett, azonban hiába volt minden kutatása, mert a pénzt nem találta sehol. A rendőrségen kihallgatták és megnotozták a gyanusított segédet, de nem találták meg nála az összeget és tagadja, hogy ő azt ellopta volna!

— **Mulatság a nagyerdőn.** A „filér-egylet” június 1-én áldozóesütörtökön tartandó nyári mulatsága érdekében mindent elkövet s vállvetve buzgólkodik az egylet választmánya s a tornakör tagjaiból alakult agilis rendezőség. Ugyan hogyan lenne meg a teljes siker, mikor a város intelligenciája úgy anyagi mint erkölcsi támogatásával készül a jótékony célt szolgálni a kedélyesnek ígérkező mulatságra. Amint halljuk a felszolgáló hölgyek meghívását már befejezték, kiknek kedves sürgés-forgása csak élénkíteni fogja a teljesen családias jellegű júniást. A közönség kényelméről minden tekintetben gondoskodva lesz. Együttal ide iktatjuk még a rendezőség ismételt kérelmét, hogy a legegyszerűbb toalettben, urak pedig rendes utcai ruhában sziveskedjenek megjelenni.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási oszlopánál a következő halálozások jelentettek be: Szathmári István ev. ref. 41 éves, Kóbor Kornél r. kath. 26 éves, Barta Istvánné ev. ref. 36 éves, Bajnai Imréné r. kath. 63 éves, K. Nagy Péter g. kath. 60 éves, Kis Irén ev. ref. 7 hónapos, Kovács Jenő r. kath. 21 éves.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiskakuban.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Ravasz esetek.

A szétvert flotta.

— Jelenet a kávéházban. —

Stockfisch, az újságmoly elégedett arccal szűresőlte a feketéjét a Bikában. Körülötte 40-50 újság, amelyből konstatálni akarta a japánok fényes győzelmét. Stockfisch, aki mindenkiel szeret vitatkozni, az egész kávéház utálja, és így most a mikor annyi beszélni valója lett volna, senki se ült az asztalánál. Kinjában félórás ccc... gyakorlatokat tartott, végre egy tapasztalatlan ur áldozata lett neki. Oda ült véletlenül mellé s alig egy perc múlva Stockfisch elkezdte a vitát.

Stockfisch: No, ugye hogy megmondtam Cccc... ce! Nagyszerű! Ugye hogy megmondtam!

Az áldozat: (hidegen) Hát bánom is én!

Stockfisch: Micsoda? Ön Togóra egyszerűen azt mondja bánom is én? Szép egy ember maga. Hogy lehet Togóra azt mondani bánom is én?

Az áldozat: (hallgat.)

Stockfisch: Hát uraságod nem szokott újságot olvasni?

Az áldozat: (hidegen) Szoktam.

Stockfisch: No? És azt mondja bánom is én? Hiszen ilyen még nem létezett. Ez a dolog egy plusz non ultra.

Az áldozat: (nevet.)

Stockfisch: No végre csak hogy már nevetni tetszik! Pardon uram mit nevet Ön? Tán nem jól kifejeztem magam? Annyi baj legyen. Azért én mondom magának, hogy

ez a Togó egy ember, a ki csupa ráritét Éppen most olvasom, hogy micsoda ütéseket kapott az a Raszdesztwenszky.

Az áldozat: Hát igaz?

Stockfisch: Micsoda kérdés. Olyan igaz, mint... mit mondjak, miat hogy a válságot nem fogják megoldani őszig.

Az áldozat: Nagy esata lehetett.

Stockfisch: Nagy esata! Hogy lehet azt mondani nagy esata? Az olyan ütőzet volt, a milyet a szegény izé... no... nó... wie haist er nur... a kék csagin se tudott elképzelni.

Az áldozat: Talán Veresesagin...

Stockfisch: Az mindegy, hát a Veresesagin. (belemelegedve) Kérem én mondom magának uram, hogy az a Raszdesztwenszky nagyon keserű ütéseket kapott.

Az áldozat: Még nem olvastam el, majd elolvasom.

Stockfisch: Minek kell önnek elolvasni? Én elmondom önnek, én már az összes újságot elolvasom.

Az áldozat: De én jobban szeretem magam elolvasni.

Stockfisch: Hát ha jobb szereti, hát tessék ezt itt elolvasni. (Odadja az újságot.)

Az áldozat: (Elforgatja a lapot és a vezéreket olvassa.)

Stockfisch: Nem ott... itt... a hol mutattam.

Az áldozat: De én itt akarom olvasni.

Stockfisch: (Kikapja a kezéből a lapot.) De itt vannak a sürgönyök. Itt... itt... a vastag betűkkel.

Az áldozat: (kénytelen belenyugodni)

Stockfisch: Na... na... ugye hogy mesés, mint a borju vesés. Az ott, az Sangháj, május 29. saját tudósítónktól.

Az áldozat: Nem az ez itt... London

Stockfisch: Dehogy az ott... Sangháj... Tokió... Hát még az ott Csuzima...

Az áldozat: Hát még ez Pétervár...

Stockfisch: Az nem, de ez itt Dajle májle...

Az áldozat: Hát ez kutya, Washington

... Reuter...

Stockfisch: (hamar előkap egy másik újságot.) Hát ez Nebogatov és a 3000 ember... Négy torpedó fogságba került...

Az áldozat: Az még semmi, de ez itt...

Stockfisch: Micsoda? Maga engem akar tullicitálni? Azt nem fogja megérni. (ordít.) Mikor az oroszok behajóztak a szorosba, Togó elkezdett lövöldözni és az egész flottát!

Az áldozat: (felkel és távozik.)

Stockfisch: Nohát hová megy?

Az áldozat: Hivom a mentőket.

— assa. —

SZÍNHÁZ.

* Prielle Kornélia — nyolcvanéves.

A magyar színművészet felejthetetlen „nagy-mamája” június hó elsején üli meg 80-ik születésnapját. Első gratulációja ez alkalomból szülővárosának, Mármaroszigetnek ifjusága volt. Az ottani ev. ref. főgimnázium növendékei ugyanis, a kik részt vettek az ifjusági tornaversenyen, diadalmas zászlajuk alatt, dob- és trombitaszó mellett kivonulnak a Margitszigetre a fehérhaju művésznőhöz, a ki hugával, Láng Ilonával a nagyszálló előcsarnokában fogadta őket. A daliás csapat katonás tisztelegéssel vonult el a művésznő előtt, majd a tanári kar nevében Kelemen tanár üdvözölte őt, mint városuk dicsőségét. Utána Héber Lajos gimnáziumi tanuló mondott talpra esett beszédet. Prielle Kornélia a meghattóságtól könnyes szemekkel köszönte meg az ovációt, amelyet a fürdővendégek nagy serege nézett végig.

TAVIRATOK.

Az oroszok veresége.

Rosdetwenszky elsülyedt.

— május 31.

Tegnap már részletes jelentések érkeztek a Csuzuna szorosban történt borzalmas ütközetről. E jelentések között van az a hír is, hogy Rosdetwenszky a „Kmjasz Szuvirov“ nevű hajójával együtt a tengerbe süllyedt. A rémes tengeri csata Oroszországban leirhatatlan szomorúságot keltett és érdekes megemlíteni, hogy a cár az első pillanatban nem hitte el a szerencsétlenség híreit.

A tengeri csatáról a következő sürgönyök érkeztek:

London, május 30. A Daily Mailnak azt jelentik Washingtonból, hogy a tengerészeti minisztérium táviratot kapott Tokióból, hogy Rosdesztwenszky Knyasz Szuvirov nevű zászlóshajója magával Rosdesztwenszkyvel együtt elsülyedt.

Washington, május 30. Takahira japán követ tegnap Tokióból hivatalos táviratot kapott, mely közlése szerint részletezés nélkül azt a hírt tartalmazta, hogy a japánok tengeri győzedelme teljes és döntő.

Washington, május 30. Togo tenger-nagynak a helyi japán követségtől közzétett jelentése szerint a Vladimir Monomach nevű orosz cirkáló, mielőtt elsülyedt, a japánok hatalmába került.

London, május 30. A Daily Mail jelenti Szöulből: Togo tengernagy szombaton reggel majdnem valamennyi nagy japán hajóval Mazamfo magasságában tartózkodott. Az oroszok a Gusima sziget és Japán közt lévő keleti csatornán át vonultak be a koreai szorosba. Togo haladéktalanul nagy gyorsasággal megkerülte Gusima északi partját és a midőn megkerülte a szigetet, meglátta a két oszlopban közeledő orosz hajókat. A baloldali oszlop közepére, valamint a jobboldali oszlop elejére heves tüzelést kezdetett. A midőn az orosz hajók közt zavar kezdett támadni, Togo a japán part felé szorította őket, hol az összes japán zászlók alatt harcoló hajók támadtak. Az orosz hajóhadra intézett több torpedótámadás a legnagyobb sikerrel járt. Valószínű, hogy az orosz hajók, a melyeknek sikerült elmenekülniök, elérik Vladivosztozkodot.

London, máj. 30. A japán szövetség Togo táviratainak egész sorát közli, melyekből kitűnik, hogy az egyesült japán hajóhad a balti hajóhadat 27 nappal Cusima közelében támadta meg és legalább négy hajót süllyesztett el. A japán hajókban esett kár jelentéktelen. A torpedótámadás naplemente után történt. A főhajóhad támadását 28-án újította meg, a mikor is több orosz hajó megadta magát. Az oroszok vesztesége a következő: két parti páncélos, öt cirkáló, két külön szolgálatra rendelt hajó és egy torpedó

zúzó elsülyedt, két páncélos hajó, két parti páncélos, egy külön szolgálatra való hajó és egy torpedó zúzó csakmányul esett.

Pétevár, május 30. A városban óriási izgatottságot és ijedelmet keltettek a tengeri csata hírei. A hajókon elsülyedt matrózok hozzátartozói valószínűleg forronganak és a vezérkart ostromolják hírekért. A vezérkar azonban megtagadta a felvilágosítást és kijelentette, hogy hivatalos jelentést nem kapott.

Washington, május 30. Ide újabb jelentés érkezett a külügyminisztériumhoz, amely megerősíti azt, hogy Rosdesztwenszky a tengerbe veszett.

London, május 30. Oyama seregének jelentékeny részével előrenyomult és véres csatában tönkre verte Kaulbars vezér seregét.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 30.

Buzakinálai mérsékelt, vételkedv esemény. Lanyha irányzat mellett 14,000 m. mázsa került forgalomba, 15—20 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonafélék közül tengeri és rozs 5—10 fillérrel olcsóbb, a többi nyugodt. Idő: szép.

Buza áprilisra	—
„ májusra	16.38—40.
„ októberre	—
Ros áprilisra	13.28—30
Zab októberre	—
Tengeri áprilisra	11.24—36.
„ májusra	—
„ júliusra	14.68—70.
„ októberre	23.60—80.

Törvényszék.

§ Esküdszéki főtárgyalás. Tegnap folytatta a törvényszék mint esküdszéki ügörg a hétfőn megkezdett Id. Tanka József és fia bünpörének tárgyalását, mely eltartott a késő

esti órákig. Kihallgattak 14 tanut, akik egy kivételével valamennyien a vádlottak mellett vallottak — és megerősítették a vádlottak azon állítását, — hogy a megölt ember garázda, kötekedő természetű volt és folytonosan üldözte, fenyegette, bántalmazta. Örökös rettegésben tartotta, a Tanke családot. A tanuk kihallgatása után a vád és védő beszéd következett, melynek végeztével az elnök a szokásos forma szerint feltette az esküdteknek a kérdéseket. Ezután az esküdtek visszavonultak verdikt hozatalra. 16 kérdésre kellett felelniök. Az esküdtek igazmondása elhangzásával, a törvényszék vonult vissza ítélethozatalra. Este 10 órakor hirdették ki az ítéletet, mely szerint a verdikt alapján a vádlottak fölmentettek.

Nyilt-tér.

Utazásnál nélkülözhetetlen.
egészségileg megvizsgálva
Bécs, 1887 jul. 3.

Kalodonit

nélkülözhetetlen

fogtisztító szer.

A fogak tisztántartására. A fogak közt képződő ártalmas anyagok elhárítására. Üdítő hatású ez a kalodon a legnagyobb sikert érte el minden művelt államban el van terjedve.

— 1. —

NYAVAJATORÉS!

Ki nyavajatorés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható a szabad. „Haltju gyógyszerár“ által Majna-Frankfurt.

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

Hölgyek részére nélkülözhetetlen!
Legjobb szépítőszert!

pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kicsimitja a a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: Kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor.

Kiváló tolett-cikk:

MARGIT-HÖLGYPOR (3 színben) kor. 1.20. MARGIT-SZAPPAN 70 fill., MARGIT-FOGPEP (Zahn-pasta) 1 kor., MARGIT-ARCIVIZ 1 kor.

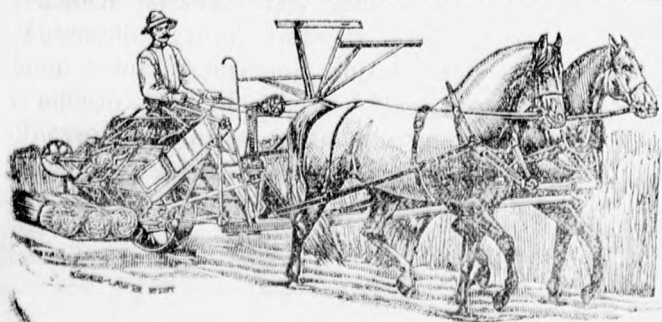
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beklüése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész Arad.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszer-kereskedésben.

Főraktár: Földes Kelemen gyógyszerésznél, Aradon.

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM
A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár Budapest VI, Váci-körút 59. — SZÁLLIT: Magánjárókat, Locomobilokat, teljes Gőzcséplőkészleteket, Gőzekekészleteket, „Milwaukee“ Fűkaszalógépeket, Arató és Kéveköttógépeket, legújabb szerkezetű „Rákóczy Drill“ vetőgépeket és mindentéle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben. Árjegyzékkel és árajánlással kívánatra díjmentesen szolgálunk.

THURZÓFÜRED

háziilag kezelt klimatikus gyógyhely.
Vizgyógyintézet

Szepes vármegye déli részén 572 méter a tenger szine fölött, pompás és nagyterjedelmű és fenyves-erdő közepette Kitünő forrásvíz. Allandó fürdőorvos dr. FANZLER LAJOS. Bpesti lakása II. Medve-u 9
Évad: május 15-től, szeptember 15-ig
Vasuti állomás: Gölniczbánya—Thurzófűred. Posta és távirat állomás — Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Menesdorfer Károly, Gölniczbánya.
Szepesmegye.

Foto Email Medaillon és olaj festésű arckép különleges-ségek a legujabb genre-ben művésziesen festve

jutányos árban

Vámoser Ödön

arcképfestő és Foto Email művállalat
Debrecen, Simonffy-utca 37. szám.

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

●●● Fügönyök ●●●

!●●● Agy- és asztalterítők ●●●!

!●●● Linoleum ●●●!

Óriási raktár

671—1905. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 29—4. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Hazai ált. biztosító társaság részére özv. Jónás Sándorné debreceni lakostól 433 kor. 20 fill. tőke, ennek 1904. évi szept. hó 15 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 75 kor. 66 fill. perköltség erejéig 1905. évi március hó 2-án bíróság felülfooglalt és 1126 kor — fillére becsült szobabutorokból álló ingóságok **1905. évi május hó 31-én délután 3 órakor** kezdetét vevendő és Hunyadi-utca 4 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.
Debrecen, 1905. március hó 20-án.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

Szabadalmazott önműködő permetező-készülékek

„S y p h o n i a”

szőlőtelepek

és komlóültetvények befecskenkezéséhez,

a gyümölcsfákat károsító rovarok

a szegecs és tormáncs kiirtására, valamint a levélbetegségek elleni védekezésre stb. 10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők

rézűvel

petroleum-vegyítő-készülékkel, vagy anélkül;

csokrai szerelt, önműködő permetezők gyártatnak és szállítatnak különlegesség gyanánt

M A Y F A R T H P H. és T a.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek különlegességi gyárai által

BÉCS, II. Taborstrasse 71. szám

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viszonteladók kerestetnek.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerű

Nyelviskolája

Francia, Német, Angol nyelv és irodalom.

— Osztály és magánoktatás —

Külön uri-, hölgy- és gyermektanfolyamok.

Felvételek naponta **d. e. 11—12,**
d. u. 5—6.

Simonfi-utca 42 szám.

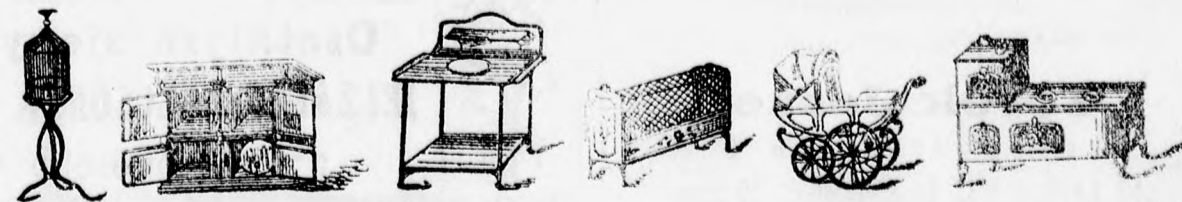

Mórn Gyula

vaskereskedő

Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi idényre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutorok, **gyermek kocsik**, fürdőkádak, jégszekrények, vas- és rézbutorok, peronospora és kerti fecskendők, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok, **tűskés kerítés huzalok**, építkezésekhez **vasgerendák**, vas-, porcellán-kályhák, utóbbiakhoz **multiplicátor** (hőfejlesztő) betétek.
Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Irdetések
 jutányos áron felvételnek
 a lap kiadóhivatalában.

„SZOBRÁNC-GYÓGYFÜRDŐ”

Ungmegyében.

Glaubersós, hideg, kénes, sós viz.

Gyomor- és májbetegék magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény május 15-től június 15-ig. Utóidény: augusztus 16-tól szeptember 15-ig.

30% árengedménnyel a lakásoknál.

Ezen a maga nemében páratlan gyógyviz, mint ivógyógymód biztos segínyt nyújt gyomr- és bélbajoknál s alhaspangásoknál, makacs székrekedéseknél enyhén oldólag hat, májbaajoknál, epebomok és epekövekre oldólag hat. Vértódulásoknál, szédülések, hűdések, guttaitési rohamoknál vérvonólag, főliszivólag hat, csuzos és köszvényes bántalmaknál e kör okozta erjesi termékekre elrakódásokra az ízületekben, azok oldására és kiküszöbölésére hat. Kővérség, szívelhújasodás ellen cukorbetegségeknek, vesebajoknak, úgy a cukor, min a felhője kiválást gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő, különféle izzadó anyagokat, daganatokat izület- és csontbántalmakat, csontszut kedvezően osztja. Görvélykóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártya-izzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönbélebb makacs, idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasúti állomás az Alföldi és Post-felől jövők Ungvár, a felvidék és illetve Kassa-felől jövőknek Nagy-Mihály, honnan kényelmes bérkecsikon 1 és fél óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára egy nagy láda 40 üveggel 14 korona, kis láda 20 üveggel 8 kor. A víz a vasúton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások Szobráncgyógyfürdő igazgatóságának Szobráncz gyógyfürdő címzendők. Posta- és távirdaállomás helyben. A fürdő igazgató- orvos dr. Russay Gábor Lajos.

A fürdőigazgatóság.

50 évi siker

ESZÉKI
arckenőcs
 és eszéki
Szalvator
szappan.

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

Dienes J.C. „Szalvator”
 gyógytárából

ESZÉKEN, Felsőváros

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 kor.

1 drb. Szalvator szappan ára 1 kor.

1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.

Lyon rizspor kis doboz 1 kor. nagy doboz 2 kor.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 sz.

B. m. rendeletnek.

Főraktár Budapesten

Török József

gyógyszerésznél

VI. Király-utca 12. és Andrássy-ut. 29 szám.

Nyilóvirágok, csokrok, koszorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, díszcserjék, gömbákácfákat és más kertészetbe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

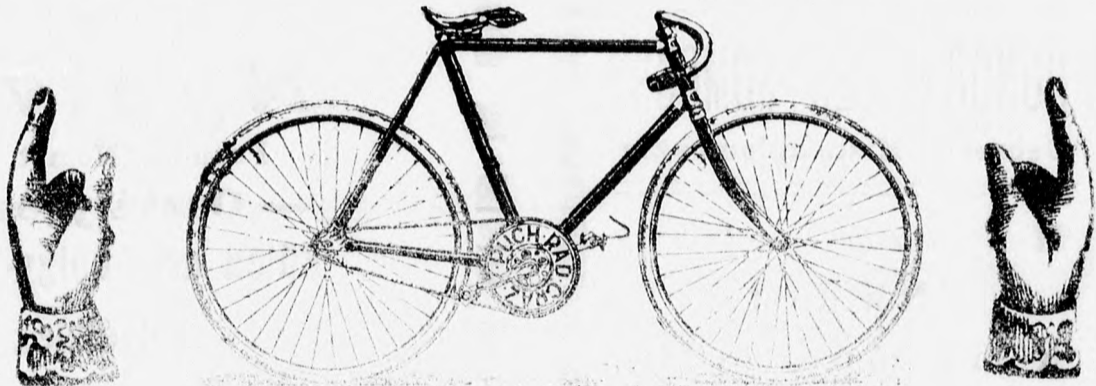
Olcso ár és pontos szállítás biztosítottik.

A technika legkiválóbb alkotásai
a motor és kerékpár ipar terén

csakis

ROSENBERG ES HAMMER

kerékpár és varrógép-műhelytén (Piac-utca 2. szám.) található.

Dusan felszerelt kerékpár és alkatrészek legelőnyösebb bevásárlási forrása.

Motorkerékpárok
 kedvező fizetési feltételek mellett.

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

DEBRECEN, (Iparbankudvar.)

Értékpapírok vétele és eladása.

Sorsjegyek eladása készpénzért és részletfizetésre.

Előlegek értékpapírokra, sorsjegyekre, ékszerekre.

Szelvények beváltása.

Sorsolások költségmentes megvizsgálása.

Ércpénzek vétele és eladása

Pénzbetétek kamatozása.

Váltóra hitelnnyújtás.

Osztálysorsjegyek föelárusítója.

JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖK FÖLDRE vagy HÁZRA

a legelőnyösebb feltételek mellett.